

Három kérdést vet fel, nevezetesen: mi a világnézet és hogyan nyilvánul meg az emberi magatartás különböző vonatkozásaiban? hogyan folyik le ez az átalakító folyamat? végül hogyan hat a nemzetiszocialista világnézet átalakító tényezőként és mik az átalakulás folyamatának törvényszerűségei?

Az első kérdésre a választ ma már közismert forrásokra hivatkozva, az utolsó kettőre az S. A. tagokkal személyesen vagy megbízottak útján folytatott beszélgetés és kérdésekre adott feleletek alapján adja meg a szerző. A világnézet kialakulása mozzanatainak, ezeknek a nemzeti nevelés szempontjából kétségkívül jelentős tényezőknek kutatása az úgynevezett korszerű feladatok közé tartozik. Nehezen megoldhatók. A szerzőnek sem sikerült teljes mértékben; munkájából épen a lényeges mozzanatok, az átalakulás folyamatának az egyes mozzanatai sikkadnak el. Az egyes fejezetek magát az átalakult világnézeti felfogást, a ma már közismert nemzetiszocialista ideológia egyes pontjait mutatja be néhány S. A. tag válaszából kiragadott idézetek alapján. Tehát csupán arról ad képet, hogy a nemzetiszocialista tanokat ez a szűkebb közösség mennyiben sajátította el. Pontos képet azonban még erről sem kapunk, mert a válaszok számszerű feldolgozását, értékelését a szerző nem tartja fontosnak. A munka értékeit inkább politikai, mintsem nevelői vagy lélektani vonatkozásaiban kell keresnünk.

Ujvári Béla.

Uj magyar könyvek és füzetek.¹

Alexy E.: Szuggesztió és önszuggesztió. Budapest, 1941. (8-r., 64 l.)

*Alszeghy Zsolt-Baránszky Jób László: A magyar irodalom kincseháza. Budapest, 1941. (8-r., 444 l.)

Általános és részletes tantervi utasítások a kat. gimnáziumok, liceumok (nyelvmesternőképzők), mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi középiskola részére. Az állami utasítások kiegészítéséül kibocsátotta a Magyar Püspöki Kar. Budapest, 1941. (8-r., VII. + 161 l.)

*Gróf Apponyi Albert: Világnézet és politika. Kornis Gyula előszavával. Fordította Faragó László. (Filozófiai Értekezések. Kiadja a Magyar Filozófiai Társaság. 11. sz.) Budapest, 1941. (8-r., 67 l.)

Ámon Ágnes: Die Zukunft gehört dem Kind. Budapest, 1941. (8-r., 88 l.)

Ámon Ágnes: L'enfant c'est l'avenir. Budapest, 1941. (8-r., 87 l.)

Ámon Ágnes: The child is the future. Budapest, 1941. (8-r., 95 l.)

*Bakos József (szerk.): Együtt dolgoztunk. (Az érsekújvári áll. gimn. IV. A. osztályában működő nyelvművelő és falukutató munkaközösség írásai.) Érsekújvár, 1942. (8-r., 80 l.)

Bakos József (szerk.): Nagy magyar értékeink védelmében és szolgáltatásban. (Az érsekújvári áll. gimnázium IV. A. osztályában működő nyelvművelő, táj- és népkutató munkaközösség kiadványa II. kötet.) Érsekújvár, 1942. (8-r., 107 l.)

Bene Lajos: Számolástanítás az elemi népiskola VII–VIII. osztályában. Budapest, 1941. (16-r., 64 l.)

Boga Lajos: A katolikus iskolázás multja Erdélyben. Kolozsvár, 1940. (8-r., 64 l.)

¹ A *-gal jelzettekre visszatérünk.

- ***Bognár Cecil**: Mi és mások. A mindennapi élet lélektana. Budapest, 1941. (8-r., 349 l.)
- Bottai Giuseppe**: A fasiszta iskolareform alapeveiről. (Előadás a kolozsvári m. kir. Ferencz József tudományegyetemen B. G. diszduktorrá avatása alkalmáb(1.) Budapest, 1941. (8-r., 33 l.)
- Bottai közoktatási reformja**. Budapest, 1941. (8-r., 75 l.)
- Böhm Károly**: Az ember és világa. I. rész: Dialektika vagy alaphilosophia Budapest, 1941. (8-r., 287 l.)
- ***Brunton, Paul**: A felsőbbrendű Én. Ford. Gál Andor. Budapest, 1941. (8-r., 296 l.)
- ***Carrel, Alexis**: Az ismeretlen ember. Ford. Fülöp Zsigmond. Budapest, 1941. (8-r., 352 l.)
- Csiki László**: Mezőgazdasági szakoktatásunk kialakulása, fejlődése és mai helyzete. Budapest, 1941. (8-r., 155 l.)
- ***Czakó Elemér**: Széchenyi, a legnagyobb és leghivebb magyar. Budapest, 1941. (4-r., 252 l.)
- ***Darányi Gyula**: Az ikrek testi és lelki tulajdonságai. Budapest, 1941. (8-r., 335 l.)
- Doros Gábor**: Javaslat a faj, család és népszaporodás védelméről szóló törvényes intézkedésekre. Budapest, 1941. (8-r., 38 l.)
- ***Éber Antal**: Mire tanít Széchenyi. Budapest, 1941. (8-r., 225 l.)
- ***Eckhardt, Alexander**: Michel de Montaigne. Idées humanitaires et morales Extrait des cours à l'Université de Budapest. Budapest, 1941. (8-r., 120 l.)
- Eckhardt Sándor**: A jó magyar ejtés aktái. Budapest, 1941. (8-r., 65 l.)
- Érettségi vizsgálati utasítás a gépipari középiskola, vegyipari középiskola és az ipari leányközépiskola számára**. Budapest, 1941. (16-r., 60 l.)
- ***Ferenczy József** (szerk.): Az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola Évkönyve 1939—1941. Budapest, 1941. (8-r., 180 l.)
- Fischer Veronika**: Gyermek- és családvédelem. Budapest, 1941. (8-r., 16 l.)
- ***A Fővárosi Könyvtár Évkönyve. X. 1940**. Budapest, 1941. (4-r., 377 l.)
- vit. Fraknóy József**: Az érdeklődés jelentősége a nevelő-oktatásban. Budapest, 1941. (8-r., 11 l.)
- Gaar Vilmos**: Az óbudai nőipariskola. Budapest, 1941. (8-r., 39 l.)
- Gacsályi Sándor**: A módszer átalakulása a pedagógiában. Nyiregyháza 1937. (8-r., 14 l.)
- Gacsályi Sándor**: Szabadság és megkötöttség az iskolai nevelésben Nyiregyháza, 1939. (8-r., 22 l.)
- Gacsályi Sándor**: A verbálizmus és a tankönyvek. Nyiregyháza, 1941 (8-r., 19. l.)
- Gál István**: Babits szerepe a magyarországi angol műveltségben Kolozsvár, 1941. (8-r., 40 l.)
- ***Gesztelyi Nagy László**: Széchenyi. Születésének 150-ik évfordulója alkalmából. Kecskemét, 1941. (8-r., 174 l.)
- Grósz Emil**: Az orvosképzés. Budapest, 1941. (8-r., 28 l.)
- ***Gulyás József**: A sárospataki bölcsészeti akadémia története. (Sárospataki Füzetek. Kis füzetek 13. sz.) Sárospatak, 1942. (8-r., 7 l.)
- Halasy Nagy József**: Magyar őnismeret. Politikai olvasókönyv önmagukat kereső magyarok számára. Budapest, 1940. (8-r., 69 l.)
- Hilscher Rezső**: Az északi népfőiskola. (Szociális traktátusok I. 5.) Budapest 1941. (8-r., 35 l.)

- Hajós József:** A bölcelet története. Székesfehérvár, 1941. (8-r., 394 l.)
- Hajnos Rezső:** A szülők példaadása, mint nevelési tényező. Budapest, 1941. (8-r., 16 l.)
- Harsányi István:** A népi tehetségkutatás néhány társadalmi határkérdése. (Különnyomat a Protestáns Szemle 1942. 2. számából.) Budapest, 1942. (8-r., 12 l.)
- Herepei János:** A dési református iskola XVII. és XVIII. századbeli igazgatói és tanítói. (Erdélyi Tudományos Füzetek. 130.) Kolozsvár, 1941. (8-r., 20 l.)
- *Hollóné Hatos Kornélia:** A kézimunkaoktatás vezé-könyve. Szeged, 1941. (8-r., 235 l.)
- *Imre Sándor:** Széchenyi születésének 150. évfordulójára. (Kiadta a Magyarországi Református Egyház Egyetemes Konventje.) Budapest, 1941. (8-r., 53 l.)
- Kárpáti Károly:** A ferde cipősaroktól a görbe hátig. Az emberi test mechanikája és javító tornája. Debrecen, 1941. (8-r., 78 l.)
- Kelemen Krizosztom:** A magyarság lelki egysége. Budapest, 1941. (8-r., 19 l.)
- Keresztúry Dezső:** A német irodalom kincsháza. Budapest, 1941. (8-r., 346 l.)
- Kérészy Zoltán:** Az egyetemek és a jogakadémiák átszervezésének kérdése. Budapest, 1940. (8-r., 10 l.)
- Király Dezső:** A korszerű gimnasztika és játék kézikönyve. Budapest, 1941. (8-r., 183 l.)
- Kocsis Lénárd (szerk.):** A pannonhalmi főapátsági Szt. Gellért főiskola Évkönyve az 1940/41. tanévre. Pannonhalma, 1941. (8-r., 337 l.)
- Komárnoky Gyula:** A gyermekrajzról. Pécs, 1941. (3-r., 43 l.)
- *Kornis Gyula:** Széchenyi és a magyar költészet. Budapest, 1941. (16-r., 282 l.)
- Kölcsey Ferenc:** Nemzeti hagyományok Gyoma, 1941. (3-r., 66 l.)
- Kupán Ibolya:** A gyógyító nevelés. Budapest, 1941. (8-r., 50 l.)
- *Lakatos Emília:** Bábszínház. Pápa, 1941. (8-r., 142 l.)
- Levente testnevelési próbák rendszere.** (Különnyomat a „Leventeprobák könyve” I., II. és III. kötetéből.) Budapest, 1941. (8-r., 66 l.)
- *Mándy Stefánia:** A gyermek a magyar regényirodalomban. (Tanulmányok a Kir. Magy. Pázmány Péter tudományegyetem Pedagógiai Szemináriumából 8.) Budapest, 1941. (8-r., 90 l.)
- Megyer József:** Bölcelet és bölcsesség. (Dr. Schütz Antal: A bölcelet elemi.) A szegedi piarista diákszövetség vadamecum füzetekinek 8. száma.) Szeged, 1941. (8-r., 15 l.)
- Mezey Ferenc:** Az iskolai testnevelés jelentősége a nemzetnevelésben. Budapest, 1941. (8-r., 19 l.)
- *Montaigne legszebb lapjai André Gide vilogatórában.** Ford. Kürti Pál. Budapest, 1941. (8-r., 80 l.)
- *Morus:** Utópia. Ford. Geréb László. Budapest, 1941. (8-r., 80 l.)
- Nádasdy József:** Kémiai gondolkodás, magyar észjárás. (Kulturpolitikai tanulmány.) Debrecen, 1941. (8-r., 8 l.)
- *Nagy Ernő:** Werbőczy és a felvilágosodás. (Palaestra Calasaboniana 35 sz. Szeged, 1941. (8-r., 121 l.)
- Nagy Ferenc Károly:** Az antik műveltségi diszciplinák átszármasztása, a nyugati kereszténységbe. (Pécsi pedagógiai intézeti értekezések 12.) Budapest 1939. (8-r., 80 l.)

*Nagy József: Középiszkoláink a magyar nyelvvédelem szolgálatában. Kolozsvár, 1941. (8-r., 64 l.)

Nemes Elemér: Hipnotizmus. Szuggesztió és hipnotikus hatások a nevelésben. Budapest, 1941. (8-r., 133 l.)

*Noszlopi László: Csoportos erkölcslektani személyiségvizsgálat az ifjúkorban. (Különnyomat a Cselekvés Iskolája 1941/42. évi 1—4. számából.) Budapest, 1941. (8-r., 24 l.)

*Orel Géza: A kereskedői pálya megkedveltetése az iskolán keresztül. Budapest, 1941. (8-r., 100 l.)

*Padányi Viktor: Középkutatásunk kérdései. Szeged, 1941. (8-r., 66 l.)

Pálcikarajzok a Levente-testnevelés szabadgyakorlatainak szemléltető oktatásához. (Kiadja a M. Kir. Honvédelmi Minisztérium 40. osztálya.) Budapest, 1942. (16-r., 31 l.)

*Papó Ferenc: Gyulai Pál II. kötet. Budapest, 1941. (8-r., 728 l.) A nagy magyar költő és író tanári pályáját részletesen tárgyalja.

Péterffy Gedeon: Ifjúságunk és az egyház. Budapest, 1941. (8-r., 171 l.)

*Péterffy Gedeon: Tóth Tihamér. Élet- és jellemrajz. Budapest, 1940. (8-r., 155 l.)

*Pfeifer Vilmos: Magyar filozófusok a XVIII. század végén. Szeged, 1941. (8-r., 70 l.)

*Pintér Jenő: Magyar irodalom története. Tudományos rendszerezés. VIII. 1—2. kötet. Budapest, 1941. (n. 8-r., 1419 l.)

P. Pius Raoul: Az életút előtt. Ford. Uhl Antal. Budapest, 1941. (8-r., 65 l.)

*Proszwimmer Klára: A francia ifjúsági irodalom a XVIII. században és a XIX. század elején. (Bibliothèque de l'Institut Français à l'Université de Budapest. 40.) Budapest, 1939. (8-r., 108 l.)

Pukánszky Kádár Jolán: A Nemzeti Színház története. I. kötet. Budapest, 1941. (n. 8-r., 581 l.)

Puskás Zoltán: Az idealitás és realitás, mint nemzetnevelési probléma. Kiválasztási pedagógiai rendszer. Debrecen, 1941. (8-r., 64 l.)

Rendtartás a katolikus liceumok számára. Budapest, 1941. (8-r., 176 l.)

Rendtartás a katolikus polgári iskolák számára. Budapest, 1941. (8-r., 142 l.)

Rerum Novarum. XIII. Leo pápa szociális és társadalomújító szövegének hatása Szent István magyar birodalmában 1891—1941. Budapest, 1941. (8-r., 144 l.)

Révész László: Florilegium egyházi és klasszikus írók gondolataiból II. kötet. Veszprém, 1941. (8-r., 324 l.)

Róder Pál: Hivatás és pályaválasztás. (Különnyomat a Néptanítók Lapja 1941. évi 13—14. számából.) Budapest, 1941. (16-r., 26 l.)

Róder Pál: Szülők iskolája. (Különnyomat az Országos Középiszkolai Tanár-egyesületi Közlöny 1941. évi 3. számából.) Budapest, 1941. (8-r., 7 l.)

Róder Pál: Önkéntes munkaközösségek a nevelés és pályaválasztás szolgálatában. (Különnyomat a Magyar Középiszkola 1941. évi 12. számából.) Budapest, 1941. (8-r., 11 l.)

*Rózsahegyi Dereano István: Arany János „Izari hű barátja”. Horogszegi Szilágyi István élete és kora. Nagykovács, 1941. (8-r., 251 l.)

Salamon János: A központi ügyintézésnek a polgári iskolai tanárokkal kapcsolatos része. Budapest, 1941. (8-r., 15 l.)

Sárkány József: Gróf Széchenyi István élete és eszméi. (3. kiadás.) Cegléd, 1941. (8-r., 79 l.)

Simoné Lapu Irén: Csecsemőápolás, Budapest, 1941. (16-r., 57 l.)

- Sugár Béla: Tizedik, egyetemes tanítógyűlés. Budapest, 1941. (8-r., 127 l.)
- Szabó Imre: Magyar önismeret és magyar önbizalom. Budapest, 1941. (8-r., 14 l.)
- Szabó Imre: Nemzetnevelés. Budapest, 1941. (8-r., 8 l.)
- vit. Szabó Lajos: Kulturánk válsága és történelemoktatás. (Különlenyomat a Protestáns Tanügyi Szemle 1941. évi 9. számából.) Debrecen, 1941. (8-r., 18 l.)
- Szász Pálné Martos Nóra: Tízperces írásgyakorlatok a modern nyeivék tanításában. (Különlenyomat a Magyar Paedagogia 50. évfolyamából.) Budapest, 1941. (8-r., 8 l.)
- *Szemere Samu: Filozofiai tanulmányok. Budapest, 1941. (8-r., 421 l.)
- *Szerb Antal: A világirodalom története I—III. Budapest, 1941. (8-r., XI+355, 386, 446 l.)
- *Takács Menyhért: Liszt Ferenc érzelmi világa. Lélektani adalékok a romantikus zene esztétikájához. Budapest, 1941. (8-r., 234 l.)
- Tamás József: Életerős magyarságot! A falusi iskolán kívüli női népművelés kérdései. Kaposvár, 1940. (8-r., 46 l.)
- Tanterv és útmutatások a nyolcosztályos népiskola számára. III. kötet. Általános útmutatások. Budapest, 1941. (16-r., 182 l.)
- *Tettamanti Béla: A legszükségesebb német szavak és fordulatok jegyzéke. Segédkönyv a középiskolai német nyelvtanításhoz. Szeged, 1941. (8-r., 223 l.)
- Tillmann László: Magyar nyelvórák. Óratervek a népiskola III. osztálya számára. Budapest, 1941. (8-r., 150 l.)
- Tóth Béla Zoltán: A félelem jelenségeinek lélektana és pedagógiája. (Közlemények a Szegedi Ferenc József tudományegyetem Pedagógiai-lélektani Intézetéből. 34.) Szeged, 1939. (8-r., 92 l.)
- *Von Tschammer und Osten: Testnevelés békében és háborúban. Ford. Arató Géza. (A Magyar-Német Társaság kiadványai. Szerk. Kibédi Varga Sándor főtítkár 8. szám.) Budapest, 1941. (8-r., 26 l.)
- Az új Európa „új” gyógypedagógiája. Budapest, 1941. (8-r., 16 l.)
- Váradi József: Széchenyi racionalizmusa és ennek neveléstörténeti jelentősége. (Különlenyomat a Magyar Paedagogia 1941. évfolyamából.) Budapest, 1941. (8-r., 16 l.)
- *Veress Andre: Az olasz egyetemeken járt magyarországi tanulók anyakönyve és iratai. (Olaszországi magyar emlékek III.) Budapest, 1941. (8-r., CLX+704 l.)
- Visy József: A görög szónoki paideia. Szeged, 1940. (8-r., 32 l.)
- Zibolen Endre: Gyakorlati szempontok a gimnáziumi tanárképzés terén. Budapest, 1941. (8-r., 12 l.)
- *Zimándi Pius: Magyar olvasmányok tárgyalása az alsó osztályokban. Gödöllő, 1941. (8-r., 42 l.)

Gy. Á.

Uj német könyvek és füzetek.¹

(1941. július—szeptember.)

Baumgarten, Fr.: Die Charakterprüfung der Berufsanwärter. Mit 8 Abb. Zürich, 1941, Rascher. 200 lap, ára 7 M.

¹ A Deutsche Nationalbibliographie és a Literarisches Zentralblatt alapján.